

InnovaEDU tīkls "Learn to Tea(ch) series"

Orhūsas seminārs: "Uz studentu centrēta mācīšanās"

Labas mācību prakses apkopojums

Ievads

Šis labās prakses apkopojums ir apkopots, pateicoties grupas aktivitātēm semināra programmas laikā. Tajā iekļauti partnerinstitūciju (Tartu Universitātes / J. Skytte Politisko pētījumu institūta; Rīgas Juridiskās augstskolas; Upsalas universitātes; Orhūsas universitātes un Norvēģijas Zinātnes un tehnoloģijas universitātes) pasniedzēju un administratīvā / atbalsta personāla ieteikumi. Semināra galvenā uzmanība tika pievērsta izpratnei, izaicinājumiem un iespējām, kas saistītas ar mācīšanos, kas vērsta uz studentiem, kas tas ir, kā tas atšķiras no "parastās labās mācīšanas" un kā skolotāji un administratīvais personāls veicina vairāk uz studentu vērstu mācīšanos. Semināra galvenos jautājumus un ieteikumus varētu formulēt šādi:

Uz studentiem centrētas mācīšanās jēdziena izpratne

Lai atvieglotu darbības, kas veicina uz studentu vērstu mācīšanos, ir svarīgi saprast šo jēdzienu:

- **Mācīšanās, kas vērsta uz studentu, nav tikai VIENA lieta.** Uz studentu vērstai mācību pieejai var būt daudz fokusu, taču to parasti uzskata par caurviju jēdzienu, kas koncentrējas uz to, lai studenti ieņemtu izšķirošāku lomu mācību ceļā. Kā atzīmēja Eiropas Studentu apvienība, uz studentiem vērstām mācībām nav viena risinājuma, kas derētu pilnīgi visiem.
- **Sadarbība.** Uz studentu vērsta mācīšanās prasa spasniedzēju un studentu sadarbību. Studenti nav jāuztver tikai kā "slogs", bet gan kā jaunākie inženieri, jaunākie juristi, jaunākie sociologi, jaunākie..., kuri var būt aktīvi un kuriem ir savi uzskati un balsis.

Figure 1: topics related to student-centered learning

Konkrēti veidi, kā "veikt" uz studentu vērstu mācīšanos

- **Padarīt lekcijas interaktīvas:** universitātes līmenī lekcijas joprojām ir ļoti dominējoša mācību metode. Padarot tās interaktīvākas, studentiem ir iespēja iesaistīties tajā, ko māca.
- **Dažādas studentu zināšanas un pieredze:** Pielāgošanās studentu zināšanām un iepriekšējām zināšanām, piemēram, ar jauktām grupu diskusijām, testiem pamatzināšanu noskaidrošanai, ar dažādiem vingrinājumu komplektiem.
- **Gaidas:** pasniedzējiem un studentiem ir jābūt kopīgām gaidām par savu lomu. Pasniedzējiem sākumā skaidri jāformulē studentu pienākumi un regulāri jāpārbauda kopīgo gaidu progresu statusus.
- **Padarīt struktūru piemērotu:** Dažās universitātēs ir prasība, ka visam mācību kursa saturam jābūt publiskam jau ilgi pirms kursa sākuma. Tas konkrētā kursa saturu un formu padara ļoti statisku un tādējādi nav īpaši piemēroti pieejai, lai studenti paši varētu kontrolēt savu mācīšanos.
- **Elastīgs saturs:** Izmantojot studentu balsojumu par noteiktu tēmu iekļaušanu kursā.
- **Gadījumu izpēte:** gadījumu izpēte ir izdevīga, ja studenti nāk no dažādām vidēm ar atšķirīgu pieredzi, ko lietderīgi var izmantot mācīšanās procesa bagātināšanai. Viens gadījuma scenārijs ar orientējošiem jautājumiem var palīdzēt studentiem to apspriest, pamatojoties katram uz viņa atbilstošo vidi un pieredzi - kas šajā situācijā darbotos / nedarbotos? Viņiem kļūst vieglāk uzreiz redzēt, ka tās pašas problēmas risināšanai var būt dažādi risinājumi un nav vienas pareizas atbildes.
- **Apvērsta mācīšanās:** ierakstiet īsu video vai audio lekciju par tēmu un sniedziet studentiem 2-3 papildinošus mācību materiālus ar detalizētu informāciju. Studentiem tiek lūgts noklausīties lekciju, izlasīt materiālus un sagatavot 1-2 jautājumus, kurus katrs uzdod pasniedzējam 1,5–2 stundu attālinātajā / tiešsaistes sesijas laikā.

Telpas, kas atbalsta uz studentiem vērstu mācīšanos

- **Izveidojiet telpas, kas aicina uz sadarbību:** vecmodīgas lekciju zāles veicina vecmodīgas lekcijas: tās neaicina uz darbību, grupu diskusijām, pārvietošanos telpā, studentu līdzdalību
- **Elementi telpā:** mēbeles ir svarīgākas par tehnoloģijām. Izvēlieties galdu formas, kas veicina diskusijas, sadarbību (bez kvadrātveida galdiem)
- **Pieejamība:** padariet telpas pieejamas visu diennakti un pārlicinieties, ka ir viegli redzēt, vai telpa nav aizņemta
- **Daudzfunkcionalitāte:** izveidojiet telpas, kuras īsā laikā var pārveidot, lai tās atbilstu mācību situācijai
- **Mācīšanās notiek daudzos kontekstos:** izveidojiet mācību telpas, kas atbalsta gan mācīšanas aktivitātes, kuras aizsāk pasniedzējs un kur ir viņa klātbūtne, kā arī telpas, kur studenti iniciē mācīšanos bez pasniedzēju klātbūtnes
- **Hibrīdā mācību formātā:** pārlicinieties, ka tie, kas nav klāt telpā fiziski, netiek atstāti malā (piemēram, ja pasniedzējs uzdod jautājumu, sāciet ar tiešsaistes studentu).